

ร้อยกรองสิบสองเดือน ๕๐

ผู้ช่วยศาสตราจารย์, ประพันธ์ กุลวิจิตรชัย*

บทร้อยกรองเกี่ยวกับประเพณี ๑๒ เดือนมีผู้ประพันธ์ไว้ในอดีตอย่างเช่น โคลงทวาท-
สมาส สมัยอยุธยาตอนต้น นิราศเดือน ของนายมีสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น ซึ่งในช่วงดังกล่าว
มาใช้วันเดือนปี ทางจันทรคติ ดังนั้นร้อยกรอง ๑๒ เดือนนี้จึงขอใช้วันเดือนปีทางสุริยคติเพื่อ
ให้สอดคล้องกับวันสำคัญที่เพิ่มเข้ามาใหม่ ในคำประพันธ์เป็นร้อยกรองเช่น กาพย์ กลอน
โคลง และฉันท์ ตามที่ยังนิยมแต่งกันอยู่ในปัจจุบัน หากผิดพลาดประการใดโปรดชี้แนะ

กวีนำ

* นิราศคือท่องเที่ยว ทักนา
พาดินแดนอุรา แน่แท้
ได้เห็นสิ่งแปลกตา ปราภฏ อัศจรรย์แล
เป็นดั่งคลังศาสตร์แม่ เหนื่อยล้ำแรมรอน

* ขอนำท่านเข้าสู่ ประตูบ้าน
ท่องเที่ยวไปดูงาน ของชาติ
นามปราภฏตระการ ตั้งเด่น
สง่าศรีชวนนิราศ ชื่อนั้นคือไทย

* จะใคร่ขออวดอ้าง ประเพณี
ทั้งสิบสองเดือนมี ประจักษ์แจ้ง
ดูงามเด่นเป็นศรี เคียงคู่ ไทยนา
งามสดใสไม่แล้ง ดุจแก้วรัตน

* อาจารย์ประจำภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

เรื่อง “มหาจุฬาวชิการ”

* เสน่ห์ไทยนี้	ตริงตรา
พาตื่นใจตื่นตา	ต่างชาติ
ท่องเที่ยวทั่วโลก	หาไม่ เหมือนแฮ
มาที่ไทยไม่พลาด	ตื่นตื่นตามชม
* เสน่ห์ชาติอยู่ที่	ประเพณี
เสน่ห์สตรีอยู่ที่	สงี่ยม
แม่บ้านที่เสน่ห์ดี	อยู่ที่ อาหารนา
เสน่ห์สงฆ์พงศ์พริ้ม	เครื่องครัดกัจจน (โคลง

สุภาพ)

เดือนมกราคม(ปีใหม่)

* วันที่หนึ่งมกราเวียนมาถึง	พาคำนี้มาถึงซึ่งปีใหม่
เป็นสากลนิยมภิรมย์ใจ	ที่คนไทยรับมาเมื่อไม่นาน
ประเพณีของชาวตะวันตก	ฉลองกันทั่วโลกพาสุขศานต์
ประดับแสงสีเสียงเพียงวิมาน	สนุกสนานเค้าท์ดาวนั้งเฝ้ารอ
ต่างอำนวยอวยพรให้สุขสันต์	ทั้งของขวัญจัดสรรใส่หีบห่อ
ผู้กริบปั้นดิดโบว์เป็นชั้นซ้อ	ให้แม่พ่อเพื่อนพ้องอีกทั้งแฟน
เข้าตักบาตรทำบุญเพื่อหนุนศาสน์	ให้แคล้วคลาดทุกโคศวิโยคแสน
ประสบโชคสมบัติอย่าขาดแคลน	ตลอดแดนเขตป้อมยามภัย
ได้รับพรจากผู้ใหญ่ในแผ่นดิน	องค์ภูมินทร์พระทรงประทานให้
แม่ปกเกล้าผองชาวประชาไทย	ขอเทิดไท้ให้ทรงพระเจริญ
ทุกศาสนาต่างมากล่าวอวยพร	คำสุนทรสุดสวยไม่ช่วยเงิน
ขึ้นปีใหม่ทั้งที่ให้มีเงิน	ทั้งชวนเชิญให้ทำดีปีใหม่เรา
ฝ่ายพระสงฆ์ในพระพุทธศาสนา	ได้เวลาชยันโตไซ้กับเขา

ตอนสิ้นสุดนับถอยการเคঁาทดาวนั

* ถึงวันที่สิบสามของทุกปี

คือวันเด็กแห่งชาตินิราศมา

เด็กที่ดีเป็นศรีของตระกูล

ทั้งคุณครูก็สบายไร้ระวัง

* แล้วก็มาถึงวันที่สิบหก

คือวันครูแห่งชาติของชาวไทย

คำว่าครูคำนี้มีความหมาย

เป็นเสมือนบิดรและมารดา

* วันที่ยี่สิบห้ามกรา

วันกองทัพแห่งชาติอาจหาญชน

วันที่พระนเรศวรมหาราช

กับทัพหลวงกรุงหงสาวดี

เป็นเรื่องราววันปีใหม่มกรา

เป็นวันดีของชาติประกาศว่า

เสียงเพลงปาเจราก็ก้องดัง

พาเพิ่มพูนผลได้ตั้งใจหวัง

เป็นความหวังของชาติให้ก้าวไกล

ที่ถูกยกให้เป็นวันสำคัญใหม่

เพื่อให้ศิษย์นบไหววันทนา

ท่านว่าไว้ว่าเป็นทิศเบื้องขวา

น้อมบูชาเทิดไว้ในกมล

ได้ดีตราจารึกไม่ลับสน

บรรพชนของไทยจำได้ดี

พระองค์อาจทำยุทธหัตถี

เหล่าไพร่แพ่พ่ายมะลายไป

(กลอนสุภาพ)

เดือนกุมภาพันธ์(มาฆบูชา)

* มาถึงเดือนกุมภาพันธ์

เห็นฟ้าดาราพราว

มาฆปุณณมี

เทศกาลการบูชา

แสงเทียนระยิบยับ

สาธุชนเวียนวนไป

สิบสานประเพณี

แดนไทยเป็นแดนธรรม

หนุ่มสาวและเฒ่าแก่

มองนภาเมื่อปลายหนาว

เข้าคิมหันต์กาลเวลา

มาอยู่ที่เดือนกุมภาพันธ์

พาสุขสมภิรมย์ใจ

แข่งแสงกับดาราไส

ทุกวัดวาบูชาธรรม

ให้เป็นศรีประเสริฐล้ำ

ทั่วโลกสี่รอบี้อไป

ทั้งพ่อแม่เอาใจใส่

๓๓๐ **รวมบทความทางวิชาการ**
เรื่อง “มหาจุฬาริชาการ”

ถือธูปเทียนมาลัย
หมู่สงฆ์เดินเวียนนำ
จุดเทียนแล้วเวียนขวา
แสงเทียนสาดส่องหน้า
มองน้องต้องฤดี
ลิปห่าคำข้างขึ้น
แสงจันทร์ตระการงาม

* วันสำคัญเดือนนี้

เพื่อให้อนุชน
วันที่สองกุมภาพันธ์
ผลงานอันเลิศล้ำ
เพื่อเกิดพระเกียรติพระ
ในหลวงของปวงไทย

* ต่อด้วย**วันที่สาม**

วันวานที่ผ่านมา
นึกถึงทหารหาญ
สงครามโลกยิ่งใหญ่
*ถึงวันที่**สิบสี่**
เป็นวันที่สำคัญ
ประเพณีต่างชาติ
ชาวไทยรับเอามา

* มาวันที่**สิบเจ็ด**

ขององค์พระราชันย์
วันสงครามเก่าทับ

นิราศไปไหว้บูชา
เราเดินตามไปข้างหน้า
รอบโบสถ์ฐานลานเจดีย์
ดูงามตาสง่าศรี
หวังเคียงคู่พวงงาม
พาหวานชื่นในเดือนสาม
กับแสงเทียนที่เวียนวน

กำหนดมีทิวผล
ได้สำนึกรู้สึกจำ
ในวาจาประกาศย้ำ
เป็นวัน**นักประดิษฐ์ไทย**
อัจฉริยะที่ยิ่งใหญ่
กังหันน้ำชัยพัฒนา

ได้จดจำไม่กังขา
ทหารกล้า**ผ่านศึกชัย**
ที่รอนราญชีพตักษัย
ครั้งที่สองมองย้อนกัน
เป็นวันที่มีสี่สัน
วาเลนไทน์ที่รับมา
ที่นิราศเข้ามาหา
มอบความรักกันและกัน

ความสำเร็จใหญ่มหันต์
พุทธยอดฟ้าจุฬาโลก
กับคู่ปรับตลอดศก

พม่าพาอัปโชค

แพ่พายไปไม่กลับมา

* วันที่ยี่สิบสี่

สดุดีพระคุณค่า

ขององค์กษัตรา

พระเลิศล้ำนภาลัย

เป็นวันศิลปิน

แห่งธานีินทร์ที่ยิ่งใหญ่

ส่งเสริมให้ชาติไทย

ยกย่องเหล่าศิลปิน

(ภาพยนต์ยานี้๑๑)

เดือนมีนาคม(วันตรุษไทย,วันสตรีสากล,วันช้างไทย และวันพระราชสมภพ ร.๓)

* เดือนมีนาอย่างเช้า

เคล้าเคียง

ยินแต่ศัพท์สำเนียง

หรีงร้อง

เสียงร้องล่ำลาเพียง

ร้องส่ง

เป็นดุจเสียงแซ่ซ้อง

ส่งท้ายปลายปี

* ส่งท้ายปีเก่าไทย

ผ่านมาได้นับว่าบุญ

ยินดีทวิหุณ

ร่วมทำบุญวันตรุษไทย

* วันแรมสิบห้าค่ำ

เดือนสี่

ตามประวัติที่มี

ก่อนนั้น

เทศกาลส่งท้ายปี

ฉลองส่ง

ปีหนึ่งนั้นมันสิ้น

อย่าได้มัวเมา

* ก่อพระเจดีย์ทราย

วันตรุษไทยปลายปีหุณ

เพื่อเพิ่มเติมต่อบุญ

พอดค้ำร้องรำกัน

* สนุกสนานเล่นร้อง

รำไป

ดังเช่นเพลงพวงมาลัย

เอ๋ยเอื้อน

ทั้งสาวหนุ่มรำรำ

โซ่หวอด

๓๓๒ รวบรวมบทความทางวิชาการ
เรื่อง “มหาจุฬาวชิการ”

เคียงคู่คล้อยยกเอียง

โยกย้ายไปมา

*เอื้อระเหยลอยมา

ได้พบใบหน้านวลโย

ไอ้แม่ดอกลำไย

ขอดวงใจให้พี่เอย

*วันที่แปดบั้งซี

มีนา

กำหนดไว้ดีตรา

นำรู้

ให้เห็นค่าราคา

เพศแม่

ผู้ที่รักและสู้

เพื่อลูกทุกคน

*วันสตรีสากล

ขอทุกคนจำให้มั่น

อย่าล่องละเมิดกัน

เพศสัมพันธ์ควรสังวร

*ถึงวันต่อแต่นี้

กำหนด

ที่สิบสามปรากฏ

นี่

วันยกย่องคช-

สารเด่น

เป็นสัตว์ใหญ่ไทยซี

ส่งให้ลือนาม

*กำหนดวันช้างไทย

เป็นสัตว์ใหญ่ในสยาม

คู่บ้านคู่เมืองงาม

อนุรักษ์ประจักษ์ไทย

*วันที่สามสิบเอ็ด

มีนา

กำหนดดีดีตรา

ฝากไว้

เป็นวันที่เจ้าฟ้า

ประสูติ

พระนั่งเกล้าเทพไท้

ปกเกล้าชาวไทย

*วันพระราชสมภพ

พสกนบน้อมเกลี

องค์พระนรบดี

พระนั่งเกล้าของชาวไทย

(กาพย์ห่อโคลง)

เดือนเมษายน(สงกรานต์)

* มาถึงเดือนเมษาคราหน้าร้อน
ประเพณีสงกรานต์ของคนไทย
ต่างจัดแจงแต่งบ้านกันสะอาด
ทั้งลานบ้านลานวัดไม่ขัดกัน
เมื่อถึงวันปีใหม่จะได้โชค
สงกรานต์ที่ปีใหม่ใกล้เข้ามา
วันที่สิบสามสิบสี่และสิบห้า
ต่างจัดงานรื่นเริงทั้งกลองรัว
เข้าทำบุญตักบาตรอังคาสพระ
ฝากผ่านให้เปิดญาติได้ชิดชม
บายเฮฮาถึงคราสนุกสนาน
เสื้อผ้าสวยสีสนั้ตระการงาม
น้ำสงกรานต์ยุคใหม่ใส่น้ำแข็ง
พวกวัยรุ่นใช้รูปไล้ให้กัน
ตามถนนหนทางต่างขวกไขว่
เล่นสงกรานต์กับคนไทยได้ทุกคน
รถปิ๊กอัพบรรทุกน้ำเที่ยวดำหัว
เลี้ยวเข้าวัดสงฆ์น้ำพระขอพรกัน
มาตอนค่ำเล่นร้องรำกันสนุก
มีเพลงฉ่อยรำต๋อไพเราะที่
มาบัดนี้ทำที่ก็เปลี่ยนไป
เหมือนไส้เดือนสะดุ้งไฟก็ปานกัน
การแต่งกายก็ไม่เหมือนแต่ก่อน
เสื้อสายเดี่ยวกางเกงรัดเห็นชัดดี

ได้พักผ่อนหยุดงานการหว่านไถ
ขึ้นปีใหม่เล่นน้ำชุ่มฉ่ำกัน
ช่วยปิดกวาดให้ดีเป็นศรีสรรค์
ต่างช่วยงานวัดบ้านสะอาดตา
ผ่านทุกซอกสดใสไว้กังขา
จะได้พาราบรื่นทั้งครอบครัว
เดือนเมษาปีใหม่ไทยรู้ทั่ว
ดังไปทั่วเกล้าดนตรีปีประโคน
เป็นวาระอุทิศบุญตามเหมาะสม
หากชื่นชมทุกซอกให้พันกรรม
ชวนเพื่อนบ้านเล่นน้ำกันชุ่มฉ่ำ
ถือขันน้ำลอยมาลีที่คลีบ้าน
ทั้งมีแบ่งดินสอพองเข้าผสาน
จนหนาวสิ้นเปียกปอนทั้งแบ่งปน
มีทั้งไทยต่างชาติเล่นผาดโผน
เมื่อผ่านพ้นต่างอภัยให้แก่กัน
สาดกันทั่วถนนเปียกดังวสันต์
ต่างสุขสันต์สงกรานต์ทุกทุกปี
พาลืมทุกซอกสุขสันต์กันเต็มที่
ต่างราววิวาทาเฮฮากัน
ตามสมัยร้องรำดูน่าชื่น
เพลงก็ดังสนั่นดินมันดี
ดูเราร้อนรดรูปปีก็นี่
เป็นแฟนช้อย่างฝรั่งหลังเข้ามา

เรื่อง “มหาจุฬาวชิการ”

เล่าให้ฟังตัวอย่างพอให้เห็น
ส่วนใหญ่ยังเป็นไทยเหมือนก่อนมา
จึงมอบให้เป็นวันครอบครัวไทย
สงกรานต์มอบความสุขทุกธานี

* ยังมีวันสำคัญในเดือนนี้

วันที่หนึ่ง เมษายนสำคัญ

* **วันที่สอง** รong มาพาประจักษ์

ใหนักถึงบรรพบุรุษไทย
วันที่หก เมษายนประชาปลื้ม
รำลึกถึงวันจักรีมิผันแปร

* มาถึง**วันที่เจ็ด** เดือนเมษา

ให้ชาวโลกรู้เหตุเจตจำนง
สมมติกันเป็นวันอนามัย
ให้ชีวิตยืนยาวราวเทวา

* วันผู้สูงอายุบรรจुไว้

ถือเป็นวันสำคัญของพวกเรา

* วันครอบครัวของไทยก็ใหญ่ยิ่ง

จะอยู่ใกล้หรือไกลมาเจอกัน
ท่องเที่ยวดูวันสำคัญในเดือนนี้
อาจมีมากกว่านี้มิให้ล

มิได้เป็นทั้งหมดตามกล่าวหา
เฝ้ารักษาจารีตประเพณี
ขึ้นปีใหม่ไรทุกข์เป็นสุขศรี
สวัสดิ์ปีใหม่ไทยนิรันดร

ที่บ่งชี้ประกาศไว้ให้มัน

ข้าราชการพลเรือนไว้เตือนใจ

วันอนุรักษ์มรดกตกทอดไว้

ได้สร้างไว้ให้เราเฝ้าดูแล

ไม่เคยลืมวันนี้อย่างแน่แท้

เสียงแข็งแซ่ซื้นชมปฐมวงศ์

เขาได้ดีตราไว้ตามประสงค์

เพื่อดำรงคงอยู่คู่โลกา

เอาใจใส่สุขภาพกันเถิดหนา

ทั้งเมตตาค้าจุนหุนโลกเรา

ตกอยู่ในวันสงกรานต์ลูกหลานเฝ้า

ยามแก่เฒ่าของพ่อแม่ดูแลกัน

ได้พักพิงกายใจยามไหวหวั่น

คราสงกรานต์ที่สืบสืบเมษายน

ตามที่ตราไว้ได้เพิ่มผล

เชิญสืบค้นตำนานที่ผ่านมา

(กลอนสุภาพ)

เดือนพฤษภาคม(วิสาขบูชา)

* มาถึงเดือนพฤษภา ใกล้ฤดูฝนย่างกราย	ปลายร้อนแล้วหนา
* แต่บางครั้งยังโปรยปราย ไร่นาพฤษภาชุ่มเย็น	ดับความร้อนคลาย
* ประเพณีเดือนนี้เด่น วันวิสาขบูชา	อีกพระจันทร์เพ็ญ
* ผู้คนต่างพากันมา เวียนเทียนในวันสำคัญ	ธูปเทียนมาลา
* นักขัตฤกษ์เทศกาล ณ พุทธมณฑลทุกปี	รัฐช่วยจัดงาน
* ท้องสนามหลวงก็มี ประกวดโต๊ะห่มบูชา	มณฑลพิธี
* นิทรรศการบรรยายธรรมา อีกทั้งองค์กรมากมาย	จากวัดนานาชาติ
* ช่วยกันแผ่ธรรมอำไพ วิปัสสนานั่งกันนานาน	บ้างซาบซึ้งใน
* โลกได้เห็นความสำคัญ ประกาศรับรองก้องไป	อนงกประการ
* ถึงวิสาขะคราใด เป็นเกียรติพิเศษศักดิ์ศรี	ต่างยกธงชัย

๓๓๖ รวมบทความทางวิชาการ
เรื่อง “มหาจุฬาริชาการ”

* แก่พุทธศาสนี กับชาวพุทธทั่วโลก	จงร่วมยินดี
* ผองไทยช่วยกันนำพา พุทธศาสน์คู่ไว้ไทยชาติไทย	ปกป้องรักษา
* สิบห้าค่ำเดือนหกไทย เข้าวัดทำบุญสุนทาน(กาพย์ฉบัง)	ช่วยกันใส่ใจ

วันอัฐมีบูชา

* แรมแปดค่ำมีดमित ผลส่งอัสน์สุชล เทพทั้งปุกุชน พระที่ผ่านหลดพัน	หมองหม่น หลังสิ้น บ่นพร่ำ สังเวชปลดปลง
*วันที่เจ็ดข้ามผ่าน เข้าสู่กาลเวลา แรมแปดค่ำล้ำค่า ตรัสสั่งให้เผาได้	พันมา ฝากไว้ เดือนหก ไม่เว้นวันคืน
*วันที่พระโลกนาถ เป็นถ่านเก้าตั้งวาง แม้กาลผ่านนานอย่าง แต่ไม่สืมเลื่อนได้	ปราศร่าง ฝากไว้ ยาวยิ่ง ต่างเฝ้าบูชา
*ประเพณีสืบทอด ต่างก็จัดเทิดถวาย ธูปเทียนอีกดอกไม้	ทั่วไทย นอบน้อม เวียนรอบ บรมธาตุแล

สว่างไสวรายล้อม

รุ่งโรจน์เรืองงาม

(โคลงสุภาพ)

พีชมงคลจรดพระนังคัลฯ

* เกิดเป็นชานา นันมีคุณค่า ไถนาปลูกข้าว
ปลาบปลื้มฤทัย ชาวไทยของเรา ที่ได้เข้าเฝ้า องค์พระราชา

* วันนี้เป็นวัน ที่พระราชนัย จะเสด็จมา
ทรงเป็นประธาน พิธีมีค่า ของชาวไร่นา ปีติล้นพัน

* แรกเริ่มคือวัน ที่รู้จักกัน วันพีชมงคล
ณ วัดพระแก้ว เจริญพุทธมนต์ เพื่อให้พีชผล งอกงามเรืองรอง

* ทรงเจิมคันไถ ทรงพระสุหร่าย พีชพันธุ์กล้ากรอง
พระยาแรกนา หาบเงินหาบทอง เหมือนพีเหมือนน้อง ร่วมในพิธี

* รุ่งเช้าวันใหม่ เริ่มการหว่านไถ พิธีเป็นศรี
พระยาแรกนา เสียงทวยร้ายดี ฟ้าฝนปีนี้ ตกต้องตามกาล

* พระราชพิธี สืบทอดมาดี แต่ครั้งโบราณ
เมืองไทยเมืองทอง พี่น้องรักกัน ช่วยกันสืบสาน อยู่คู่บ้านเมือง

(กาพย์สุรางคนางค์)

วันสำคัญสากล

* ท่องเที่ยวไปในเดือนพฤษภา พบสีสันศาสนาสง่าศรี
ตื่นตาตื่นใจไปกับประเพณี ปลูกชีวิตให้ตื่นพาชื่นบาน

* มาถึงวันสำคัญของสากล เกิดจากผลมติดำริสรรค์
ของชนชาตินานามาพร้อมกัน กำหนดวันสำคัญไว้มั่นคง

* วันที่หนึ่งพฤษภาคมมีค่ายิ่ง เป็นความจริงจากจิตคิดเสริมส่ง
ผู้ใช้แรงสร้างสรรค์งานมั่นคง และชื่อตรงต่อกิจการงาน

๓๓๘ รวมบทความทางวิชาการ
เรื่อง “มหาจุฬาริชาการ”

ได้แก่วันแรงงานแห่งชาติ
ที่ช่วยสร้างเศรษฐกิจน่านีการ

* **วันที่เจ็ด**ต่อมาค่าอนันต์

พระภูมิพลมหาราช ๖ อาจองค์
ได้ชื่อว่าวันฉัตรมงคล
บรมราชาภิเษกพระภูมิ
พระราชพิธีบำเพ็ญกุศล
พระที่นั่งจักรีบรมพิมาน
เหล่านีกรก็ทำบุญอุทิศถวาย
ชอกุศลหนุนนำช่วยค้ำจุน

เขาประกาศสดุดีทุกทุกท่าน
ให้ชาติยั่งยืนนานและมั่นคง

พระอวตารเทวีสุวรรณรงค์ส่ง
สวรรคส่งลงครองไทยธานี
ภูวดลทรงครองซึ่งกรุงศรี
ประชาชีแซ่ซ้องก้องกังวาน
สุวรรณเบญจดลมหาสถาน
สุรกายุจน์วังวิจิตรอุทิศบุญ
เพื่อเทิดไท้อุปถัมภ์ให้นำหนุน
ครองไอสूरย์นานนานนิรันดร

เดือนมิถุนายน(สลากภัต)

* เดือนเอ๋ยเดือนมิถุนา

เป็นวิภูษะวณเวียนเพียรรวกวน
เดือนนี้มีประเพณีอยู่หลายอย่าง
แต่ไม่ค่อยโดดเด่นด้วยเป็นยาม
ราวเดือนเจ็ดเดือนแปดจันทรคติ
นึกขึ้นได้เป็นฤดูทำไร่นา
ผลหมากรากไม้เราก็มาก
มะม่วงเงาะทุเรียนก็เพิ่มพูน
จึงเกิดมีประเพณีสลากภัต
คราข้าวยากหมากแพงตามตำรา
คนไม่อาจทำบุญหนุนพระสงฆ์
ด้วยฝนฟ้าไม่ตกต้องฤดูกาล
ให้ถวายตามสลากที่กำหนด
หากใครได้ตรงตามพระรูปใด

เวียนวนมาบรรจบครบอีกหน
ให้ผู้คนโลดแล่นไปตามกรรม
ธรรมเนียมวางให้ไว้ในสยาม
หน้าฝนพราไปรยปรายทำไร่นา
คนดำริคิดทำอะไรนา
เราควรมาคิดหาการทำบุญ
ไม่ลำบากซื้อหาให้เงินสุญ
เก็บกันไปทำบุญที่วัดวา
ตามพุทธธานูญาติประวัติว่า
ณ ราชคฤห์พาราครังพุทธกาล
ตามจ้านงของตนอย่างที่ผ่านมา
การทำงานจึงต้องมาเปลี่ยนไป
ต้องตามกฎที่วางเอาไว้ให้
ให้ถวายรูปนั้นตามเบอร์ตี

ล่วงเลยมาถึงสมัยปัจจุบัน
 สลากภัตกลายเป็นประเพณี
 แต่ความเชื่อของไทยบางท้องถิ่น
 เขายกเอาชาดกแห่งนิทาน
 นางคือเทพธิดาพยากรณ์
 รู้ฝนฟ้าอากาศตลอดปี
 เมื่อฤดูพรรษาใกล้เข้ามา
 ให้ถวายสลากภัตแล้วไหว้วอน
 นี้ก็คือสี่สัปดาห์เดือนมิถุนา
 แต่โบราณนานมาทั่วธานี

ถวายทานเปลี่ยนกันตามวิถี
 ที่แสนดีของไทยได้ทำกัน
 เมื่อได้ยินเรื่องเล่าแล้วน่าขัน
 เป็นตำนานของนางยักษ์ฉิ
 ในบางตอนเป็นร่างนางยักษ์
 แล้วบอกชี้ชานาเกษตรกร
 จึงได้พากันทำตามคำสอน
 จึงได้พรให้ไร่นาข้าวปลาดี
 ที่ว่ามาเพียงหนึ่งจักรราศี
 ตราบอกชี้อารยธรรมของไทยเอ๋ย
 (กลอนดอกสร้อย)

วันสิ่งแวดล้อมโลก

* ท้องเที่ยวมาถึงวันที่ห้า
 กำหนดกันให้เป็นวันที่ดี
 เรียกชื่อว่าวันสิ่งแวดล้อมโลก
 เพื่อให้โลกสดใสได้ปรารมภ์
 ไม่ทิ้งของปฏิภูลให้พูนเพิ่ม
 ให้ลูกหลานระวังและสังวร

มิถุนาเดือนใหม่วิไลศรี
 เป็นวลีกล่าวขานมานานนม
 อุปลอกนชื้นมาคุณค่าสม
 ได้ชื่นชมกันนานนิรันดร
 และส่งเสริมปลูกฝังเฝ้าสั่งสอน
 ได้อาหารช่วยรักษาน้ำดูชม

วันเปลี่ยนแปลงการปกครอง

* ถึงวันที่ยี่สิบสี่มิถุนา
 ในประชาธิปไตยโลกนิยม
 ปีสองสี่เจ็ดห้าพาตระหนก
 ประวัติศาสตร์จารึกรัฐสภาดี

ชาวไทยพาราสิกรู้สึกสม
 ได้ชื่นชมกันมาหลายสิบปี
 ในหัวอกบั่นปวนและขวัญหนี
 จึงไม่มีวันลืมในเรื่องราว

เรื่อง “มหาจุฬาริชาการ”

พระมหากษัตริย์คุณค่างิ่ง	เป็นขวัญมิ่งปวงไทยทุกหมู่เหล่า
องค์พระบาทสมเด็จพระปกเกล้า	ประทานเราซึ่งประชาธิปไตย
พระดำรัสตรัสตั้งประกาศิต	ให้สถิตกลางใจไทยทั้งหลาย
ว่าเราจะไม่มอบให้คนใด	แต่จะให้ชาวไทยทุกทุกคน
จึงขอชวนชาวไทยให้ตระหนัก	ช่วยพิทักษ์รักษาให้เกิดผล
สร้างประชาธิปไตยไทยเลิศล้ำ	จะส่งผลให้ลูกหลานเรานั้นคง

วันสุนทรภู่

* สุนทรภู่บรมครูกวีไทย	นามก้องไปทั่วหล้าสง่าศรี
ได้สมญาควรรู้ครูกวี	ทั่วธานีคนรู้ยู่ทั่วไป
คนสำคัญของโลกพ่ายกย่อง	ประกาศก้องปราชญ์สยามนามยิ่งใหญ่
ประวัติศาสตร์จารึกเห็นความเป็นไป	จารึกไว้ให้ดูเชิดชูนาม
คำว่าไทยใครก็รู้อย่าดูถูก	เราก็ลูกกวีศรีสยาม
ศาสตร์และศิลป์เชิดหน้าสง่างาม	ถ้าใครถามบอกได้ไม่อายใคร
ยี่สิบหกมิถุนาตามวาระ	คารวะวันหนึ่งและนบไหว้
สุนทรภู่บรมครูกวีไทย	ล้านดวงใจเชิดชูว่าครูกลอน

เดือนกรกฎาคม (เข้าพรรษา อาสาฬหบูชา)

* สักวากรกฎาวีเียนมาถึง	ให้คำนึงถึงกาลเข้าพรรษา
ฝนโปรยปรายพรหมพินแผ่นผืนนา	มองข้าวกล้าสาละให้ภริมย์
โน่นชาวบ้านชวนชวยเตรียมข้าวของ	ชั้นพานรองรุจีที่สวยสม
ชุดถ้วยชามเบญจรงค์คงนิยม	นำออกชมความงามยามมีงาน
บ้างก็ทำขนมข้าวต้มมัด	ลูกสาวตัดใบตองไว้ที่บ้าน
มะพร้าวชูดบุตรชายก็ช่วยกัน	อีกพ่อบ้านจับปลาและหาพิน
เตรียมข้าวปลาอาหารที่หาได้	ตามท้องไร่ท้องนาป่าทั้งผืน
ใช้ชีวิตเรียบง่ายได้ยั่งยืน	หลับหรือตื่นก็สบายครึ่งโบราณ

เข้าแต่งกายไปวัดในวันพระ
 แต่งชุดไทยลายดอกพิกุลบาน
 มาบัดนี้ประเพณีค่อยแปรเปลี่ยน
 มีเวลารัดตัวมัดหัวงโย
 ส่วนอาหารไม่ต้องทำเหมือนแต่ก่อน
 มีโดนัทแซนด์วิชทั้งพีชซ่า
 การแต่งกายก็คล้ายคนฝรั่ง
 ตามสมัยวัยรุ่นเขานิยม
 คำเวียนเทียนในวันอาสาฬหะ
 ถึงอย่างไรก็ยังทำตามโบราณ
 ประเพณีเข้าพรรษามีค่าล้ำ
 ฤดูฝนสามเดือนเคลื่อนวันคืน
 พระภิกษุวรบุตรพุทธชินโรส
 ถ้วนไตรมาสสามเดือนไม่เคยอ่อนย้าย

ฟังธรรมะประเพณีที่สืบสาน
 กระแจะจันทน์หอมฟุ้งจรุงไป
 กาลหมุนเวียนของบ้านเมืองรุ่งเรืองใส
 หาเงินไว้ใช้จ่ายแก่ชรา
 พอตื่นนอนก็ไปเที่ยวซื้อหา
 น้ำโคล่าเปปซี่ทอปฟือม
 เอาอย่างหนังนกร้องสีทองผม
 ทำทรงผมเหมือนตัวเม่นแผ่นทะยาน
 เป็นวันพระสิบห้าค่ำตามโบสถ์วิหาร
 เพื่อยืนยันความเป็นไทยให้ยั่งยืน
 สืบनुสนธิ์พุทธศาสนาไม่ขัดขืน
 ไม่อาจฝืนข้อธรรมตามวินัย
 ต้องกำหนดจำพรรษาน้อมถวาย
 มอบใจกายถวายพุทธบูชาเอย

(กลอนสัทวา)

วันลูกเสือแห่งชาติ

* สัทวาหน้าี่มีความหวัง
 แต่ดูสวยธรรมชาติสะอาดพราว
 เดือนกรกฎามาถึงเดือนที่เจ็ด
 เพื่อรำลึกความหลังครั้งยังมี
 วันที่หนึ่งพึงจำไม่ลำบาก
 วันลูกเสือองอาจของชาติไทย
 ทรงเห็นความสำคัญของลูกเสือ

หาร่วมกางกันฝนระคนหนาว
 มองภูเขাপ่าไม้เขียวขจี
 วันพิเศษเพิ่มมาในเดือนนี้
 จะชวนซีให้ชมภิมรรมย์ใจ
 พระขอฝากชื่อเสียงตั้งเรียงไว้
 เริ่มขึ้นใน ร. หกที่ยกมา
 ผู้ช่วยเหลือเป็นทานชั้นอาสา

เรื่อง “มหาจุฬาวชิการ”

จึงทรงตั้งกองลูกเสือแต่นั้นมา

สมเด็จพระมหาธีรราช

๕ ทรงเห็นคุณค่านับอนันต์

สองสี่ห้าสี่ปีพระราชทาน

ทรงเป็นปราชญ์ดั่งมณีศรีไอศวรรค์

พระราชันย์ของชาวไทยยิ่งใหญ่เอย

วันประชากรโลก

* สักความมาถึงวันที่สิบเอ็ด

วันสำคัญของโลกบัญญัติกัน

กว่าพันล้านผู้คนแทบล้นโลก

แต่บางคนสุขสบายได้เซิดชู

จึงต้องมอบนโยบายไว้ดูแล

ควบคุมไว้อย่าให้มากเกินไป

ให้เกิดความสมดุลวิบูลย์ผล

ทางสายกลางมีไว้ได้แก่กัน

เดือนที่เจ็ดแน่แท้ไม่แปรผัน

ว่าเป็นวันประชากรสะท้อนดู

มีทุกซอกซัดสนทนหุดหู่

ชีวิตดูแตกต่างอย่างห่างไกล

ช่วยกันแก้ผู้คนที่ล้นไหล

เกิดปัญหาแก้ไขไม่ทันการณ์

ของผู้คนบนโลกที่แปรผัน

ค่าอนันต์ให้โลกไร้ศึกเอย

วันภาษาไทยแห่งชาติ

* สักมาถึงวันที่ยี่สิบเก้า

เป็นคนไทยภาษาไทยอย่าละเลย

ให้ถูกต้องตามหลักที่ฝากไว้

ตัวรอเรือลอลองอย่ารวมความ

อีกภาษาต่างชาติเข้าผสม

ฟังชัดหูดูดูไม่เข้าการ

ทั้งจ้งหะกะคำให้ล้ำเลิศ

เป็นตัวอย่างลูกหลานไทยได้จ้ริง

ด้วยพระบาทสมเด็จพระภูมิพล

ช่วยกันเฝ้าทั่วตึงอย่านิ่งเฉย

จะภิเปรยพูดจาหรือว่าความ

จงอย่าให้ผิดเพี้ยนเขาเพียรห้าม

รัวลิ้นตามสบายไม่ได้การ

หลงชื่นชมใช้เสียงเข้าผสม

คำว่าฉันเป็นฉันน่าฉันจ้ง

ดูบรรเจิดเรียงร้อยค่อยปลูกฝัง

คือความหวังของชาติมีอาจลี้ม

ทรงหวังล้นพูดจาไม่น่าปลื้ม

กาลต่อไปภายหน้าจะพาลืม
จึงบัญญัติเป็นวันภาษาไทย
ได้เป็นไทสืบทอดตลอดมา

เพราะหิบบิรมต่างชาติมาพุดจา
เกิดถวายในหลวงของปวงข้า
ยากจะหาชาติใดเปรียบได้เอย

เดือนสิงหาคม(วันแม่แห่งชาติ)

* มาถึงสิงหาคมภริมยี่รีน
เฉลิมฉลองวันแม่แท้จริง
เรามีแม่คนเดียวคอยเกี่ยวรัก
เฝ้าปลอบขวัญยามทุกข์ปลุกชีวิ
และพระแม่ชาวไทยก็มีหนึ่ง
สมเด็จพระราชินีแม่ศรีไทย
วันที่สิบสองสิงหาเวียนมาถึง
ดูบ้านเมืองเรืองรุ่งเพียงเทวา
มีไม้ดอกประดับสลั่ววิถึ
ดูดวงดาวราตรีที่พร่างพราย
สนามหลวงกว้างใหญ่ใสสว่าง
พระที่นั่งจักรีวังเทวา
มีน้ำพุพวยพุ่งเป็นแสงสี
ดูตื่นตาตื่นใจในสำเนียง
มีโชนใหญ่ร่ายรำทำที่ท่า
หนุมานทหารลิงพระภูวนัย
อีกลีเกรำตัดภาพยนตร์
นักร้องดังดารามาประชัน
บ้างร้องเพลงสายฝนและลมหนาว

ผ่านวันคืนมาได้ให้มีหวัง
ชีวิตยังคงอยู่คู่ความดี
คอยปกป้องภัยไม่หลีกหนี
ให้ลูกนี้รุ่งเรืองตลอดไป
พระทรงเป็นที่พึ่งให้เราได้
ปวงข้าน้อมถวายเกิดวันทา
ให้ตราตรึงดวงจิตถวิลหา
ทั้งเคหาเวียงวังประดับไฟ
มีแสงสีระยับบนต้นไม้
ส่องแสงฉายระยิบยับจับนัยน์ตา
เขาจัดวางเวทีที่ตรงหน้า
ประดับประดาราวยล่อมอย่างพร้อมเพรียง
ตั้งกินรีร่ายรำแล้วทำเสียง
ซ่าซ่าเสียงแสงสีคิวไลซ์
ตอนเฝ้ากรุงลงกาเมืองยักษ์ใหญ่
องค์นารายณ์รามาวตาร
วงดนตรีปีโชนเสียงประสาน
ฉลองงานวันแม่แซ่ซ้องคุณ
เสียงยวนเย้าไพเราะเสนาะหนูน

เรื่อง “มหาจุฬาวชิการ”

ประสานเสียงหญิงชายแม่ไออุ่น

ได้เวลามหามงคลยิ่ง

จุดเทียนชัยถวายพรยามค่ำคืน

เกิดพระคุณแม่ไทยให้ยั่งยืน

ทั้งชายหญิงร่วมกันในวันขึ้น

ทุกคนยืนร้องเพลงสดุดีฯ

วันวิทยาศาสตร์แห่งชาติ

* ถึงวันที่สี่สิบแปดสิงหา

วิชาการทันสมัยในธานี

กำหนดให้เป็นวันวิทยาศาสตร์

ว่าชาติเราก้าวหน้าไม่แพ้ใคร

เกิดพระเกียรติองค์พระกษัตริย์เจ้า

รัชกาลที่สี่ที่สี่อนาม

ทรงคำนวณแมนยำกล้าเลิศ

สุริยุปราคามีแน่นอน

ครั้นถึงวันกำหนดไม่ลดละ

ไปรอดูที่ประจวบคีรี

จึงได้สร้างราชานุสาวรีย์

เป็นตัวอย่างผังปลูกหลูกลานไทย

จงหมั่นเพียรเรียนรู้อย่างยิ่งหยุด

ให้ทำดีละชั่วอย่างกลัวกัน

จึงรู้ว่าชาติไทยวิไลศรี

รุ่งระวีไม่แพ้ชาติใดใด

ของชนชาติประกาศก้องรับรองได้

จารึกไว้ให้รู้เชิดชูนาม

คือล้นเกล้าจักรีศรีสยาม

พระลี้ถวัลย์อรรคราชากร

พระปรีชาบรรเจิดลือกระฉ่อน

อย่าใจร้อนต้องรออีกสองปี

เสด็จพระราชดำเนินจากกรุงศรี

สมฤดีเป็นจริงดังทำนาย

เอาไว้ที่หัวากอไม่สูญหาย

ให้จำไว้เนิ่นนานนิรันดรกาล

เป็นมนุษย์นั้นดีที่แข่งขัน

เป็นรางวัลให้ตัวอย่างกลัวเกรง

เดือนกันยายน(สารทไทย)

* เราเดินทางมาถึงเดือนที่เก้า

เพลินพิศชมประเพณีไปเรื่อยเรื่อย

เดือนกันยาพฤกษาเขี้ยวขจี

มีพืชพันธุ์ธัญญาหารที่งามเด่น

เป็นความสุขของชาวนาคราได้เห็น

ความอุดมสมบูรณ์เพิ่มพูนนำ

ระยะทางไกลยาวไม่เหน็ดเหนื่อย

ลมพัดเฉื่อยโชยมาพาชื่นเย็น

เชิญชวนชี้ให้ชมภิรมย์เห็น

ดูตื่นตื่นเต็มทุ่งออกรวงงาม

ผลงานเด่นในไร่นาอันคลาคล่ำ

ก็เพราะทำบุญทานก่อนกาลมา

จึงนำผลแรกได้ถวายพระ
 จะเป็นบุญหนุนเราในภายหน้า
 พากันนำรวงข้าวกล้าสาธิตอ่อน
 เป็นยาคุขาวเฝ้าอย่างที่เคย
 บางครั้งทำเป็นมรุปายาส
 นำไปเป็นเครื่องของถวายทาน
 ประเพณีกลางปีของชาวสยาม
 จะรู้ซึ่งถึงความมีน้ำใจ
 อีกความเชื่อเรื่องบรรพบุรุษ
 มีปู่ย่าตายายญาติกา
 กตัญญูต่อบุพพการี
 จึงทำบุญถวายทานวันสารทไทย
 หนึ่งทางภาคใต้ของไทยเทศ
 มีความหมายลึกซึ้งกว่าถ้อยคำ
 ภาคอีสานของไทยก็ไซ้ย่อย
 เรียกว่าบุญข้าวสากหรือสารทไทย

ไม่ควรจะบริโภคก่อนเลยหนา
 ขอได้อย่าขัดสนจนเงินเลย
 ผ่านขั้นตอนการแปรแลเฉลย
 ไม่ละเลยหลบหลีกเรื่องบุญทาน
 กระจายสารทเลิศรสเป็นของหวาน
 วันสำคัญเรื่องชื่อคือสารทไทย
 ให้เห็นความสำคัญผลแรกได้
 ของคนไทยที่ได้อบรมมา
 ที่สิ้นสุดชีวิตมโนปัจฉา
 อาจพลัดพาพลาดพลั้งลงบาย
 เป็นผู้ทีลวงลับและดับหาย
 อุทิศให้บรรพชนให้พ้นกรรม
 เรียกว่าบุญชิงเปรตฟังดูขำ
 ดูเขาทำด้วยศรัทธาที่จริงจัง
 ไม่ถดถอยศรัทธาน่าเลื่อมใส
 สืบสานไว้จนถึงปัจจุบัน

(กลอนสุภาพ)

วันศึกษานอกโรงเรียน

* มาถึงวันที่แปดเดือนกันยา
 ถือเป็นการเรียนรู้ตลอดกาล
 ยูเนสโกองค์การประสานสั่ง
 อย่านำให้ด้อยโอกาสพัฒนา
 ในพหุศตวรรษห้าหนึ่งศตวรรษ
 รำลึกวันแห่งโลกที่ซึกน้า
 ถึงวันที่ยี่สิบเดือนกันยา

วันสำคัญการศึกษาปรากฏนั้น
 อย่านำให้ผ่านเลยไปซึ่งเวลา
 เชิญชวนสร้างในเรื่องการศึกษา
 การศึกษานอกโรงเรียนเพียรจัดทำ
 เริ่มจากรัฐเสริมส่งอุปถัมภ์
 เพื่อต่อก้าวเรียนรู้หนังสือกัน
 ก็มีค่าไม่น้อยไปกว่านั้น

เรื่อง “มหาจุฬาราชวิทยาลัย”

ถือเป็นวันเยาวชนได้เช่นกัน

เพื่อเกิดพระสองกษัตริย์เยาวลักษณ์

พระชั้นยศยังทรงพระเยาว์วัย

พระมหาจุฬาลงกรณ

อีกพระองค์ผู้ทรงพระอิสรา

ทั้งสองพระหน่อเนื้อชาติยา

ทรงครองราชย์ครั้งยังเยาว์พระชนม์

จึงกำหนดเป็นวันเยาวชน

เกิดถวายสององค์พระภูมิ

ความสำคัญยิ่งกว่าสิ่งใด

ธ ทรงศักดิ์แต่ครั้งยังวัยใส

ทรงมไหสมบัดชาติยา

พระทรงศรัทธาที่ห้า

พระนามว่าอานันทมหิตล

พระชั้นษาเยาวลักษณ์ประจักษ์ผล

ทั่วสกลแซ่ซ้องสดุดี

ประกาศผลประจักษ์เป็นศักดิ์ศรี

ครบรอบปีได้รำลึกและตรึกจำ

เดือนตุลาคม(ออกพรรษา)

* สามเดือนล่วงจะผ่าน

เพียรพรตพิเศษสุจริตา

* เรียนรู้พระธรรมะสละเพศ

อยู่ในวินัยพระสุคโต

* พระใหม่มนมัสการ

รวันละลานะวาสเพ็ญ

* ปวารณาขมามนสิน้อม

ล่วงเกินแผ่ชัญชฌมถกัน

* กายวาตะพลาตมนจะผิด

อดโทษอภัยจะมิพะวง

* ประเพณีสิงามวรพิพัฒน์

มนน้อมพระพรษา

สีกวายพระพุทโธ

คิหิเหตุกิเลส

สุขิตามนาเย็น

สละบ้านจะยากเข็น

จะละเพศพรหมจรรย์

ศิรพร้อมจะจำนรรจ์

พระอภัยนะเพื่อนยา

ทุจริตระเริงหลง

สละลาละโทษเวร

สุจรัสวิโรจน์เป็น

สิ่งที่มีควรจะสละเว้น

วรรักษันรันทร์กาล

(อินทรวชิรฉัตร)

วันปิยมหาราช

* มาถึงเดือนตุลา	ชาวประชาต่างชื่นชม
ประเพณีนิยม	ต่างยินดีและปรีดา
วันที่ยี่สิบสาม	ชาวสยามคะนึ่งหา
พระปิยะองค์ราชา	มหากษัตริย์ของชาติไทย
พวงมาลาตั้งวาง	ทุกที่ทางเกิดถวาย
สักการะพระทรงชัย	บรมรูปปิยราชันย์
พระเป็นเหมือนบิดร	ของนิกรไทยไพศาล
บ้านเมืองเรื่องโอราพ	เป็นหลักฐานเพราะบิดา
เลิกทาสประกาศัย	พระทรงทำไร่ปัญหา
ก็ด้วยพระบุญญา	ปวงประชาเกิดพระคุณ

(กาพย์ยานี)

เดือนพฤศจิกายน(ลอยกระทง)

* งามเอ๋ยงามดี	ประเพณีศรีงามตามสมัย
เวียนมาถึงดีวิถีไทย	งามทั่วไปไสวสว่างชวลา
พฤศจิกายนเพ็ญเดือนสิบสอง	ต่างหมายปองสุขสันต์กันทั่วหล้า
ประเพณีลอยกระทงลงคงคา	งามสง่าศิวิไลซ์หาใดปาน
ทั้งจันทร์เพ็ญเด่นฟ้านภาภาค	งามวิลาสเยือกเย็นและหอมหวาน
มีหนุ่มสาวเคียงคู่ดูสระราญ	นมัสการรอยพระบาทพุทธองค์
ถือประทีปธูปเทียนกระทงสวย	ประดิษฐ์ด้วยธรรมชาติตามประสงค์

๓๘๘ รวบรวมบทความทางวิชาการ
เรื่อง “มหาจุฬาริชาการ”

มาลอยลงธรรมาของค์
อธิษฐานให้ได้ตั้งใจคิด
เทียบประทีปก็อย่าลับดับไว
บ้างอธิษฐานกันไปให้สัมฤทธิ์
มีมากมายสมประสงค์เพราะคงคา
ประเพณีของไทยช่างงามเลิศ
ช่วยรักษาให้อยู่คู่ธานีินทร์

ตั้งจิตตรงพระรัตนตรัย
จงลอยติดเคียงคู่ธรรมาไหล
ล่อยล่อยไปจนไกลลับสายตา
พรประสิทธิ์สมดังปรารถนา
ได้วิวิหคครองคู่คู่สมจินต์
แสนบรรเจิดนำชมสมถวิล
ทำแผ่นดินไทยให้วิไลเอย

(กลอนดอกสร้อย)

เดือนธันวาคม(วันพ่อแห่งชาติ)

* เข้ามาถึงธันวาคมเดือนสุดท้าย
ต่างเตรียมการจัดงานวันสำคัญ
อันเป็นวันมหามงคลชัย
สมมติเทพนารายณ์อวตาร
ทั้งเวียงวังวัดวาเคหาประดับ
ทั้งธงทิวธงชาติสะบัดวน
ดอกดาวเรืองเหลืองอร่ามงามนัก
ราชดำเนินสวยสดช่างงดงาม
มองเห็นยอดปราสาทเป็นเชิงชั้น
จำหลักลายเลิศหรรษดูพรายพรรณ
เพลินพิณจพิศดูยามราตรี
ตั้งเวชนันต์ปราสาทขององค์อินทร์
ประเพณีดีงามของยามนี้
ทั้งดนตรีปี่พาทย์อังกะราญ

ปวงชาวไทย ปรีเปรมเกษมศานต์
ทุกหน่วยงานชวนชววยต่างช่วยกัน
ขององค์พระภูวนัยหน่อสุวรรณค์
พระภูบาลมหาภูมิพล
ระยิบระยับดุดดาวบนเวหน
ตามถนนไม้ดอกประดับงาม
ดูประจักษ์เรียงรายจนล้นหลาม
เรียงรายตามทางถึงหน้าเวียงวัง
ดูลดหลั่นรายเรียงเพียงสุวรรณค์
ตั้งเทพธรรมเนรมิตวิจิตรจินต์
มีแสงสีสาดส่องมองถวิล
ได้ยลยินลือเลื่องถึงเมืองไกล
ประชาชีแซ่ซ้องฉลองใหญ่
น้อมถวายให้ทรงพระสำราญ

เป็นวันคล้ายพระราชสมภพ

มาบรรจบชั้นขามหาศาล

เจ็ดสิบเก้าผ่านพันพระชนมายุ

พระภูบาลของจทรงพระเจริญ

วันรัฐธรรมนูญ

* วันที่สิบธันวาคมองฟ้าใส

ปวงชาวไทยชื่นชมภริมย์หนุน

เมื่อมีพระมหากษัตริย์คุณ

ธรรมนูญมอบไว้ให้ไทยครอง

รัฐพิธีสำคัญในวันนี้

ประเพณีต่อเติมเฉลิมฉลอง

สืบทอดมาเลิศล้ำตามครรลอง

การปกครองระบอบประชาธิปไตย

อนิจจาดูไปคล้ายอาถรรพ์

ต้องล้มลุกคลุกคลานทั้งคว่าหงาย

มาครั้งแล้วครั้งเล่าน่าเศร้าใจ

เหมือนถูกสาปสรรคให้ไม่ยั่งยืน

ถูกฉีกชำฉีกซากมามากครั้ง

โยนทิ้งขว้างแสนตรมและขมขื่น

นี้แหละคืออนิจจังไม่ยั่งยืน

ขอหยิบยืมพุทธพจน์ไว้จดจำ

เพราะกิเลสของคนไม่ย่นย่อ

มันเติมต่อติดตัวให้ตกต่ำ

โลกโกรธหลงคดโกงไม่กลัวกรรม

ก้าวถลำนในวังวนจนจนระอา

อันดวงจิตริษยานิจจาเอ๋ย

จะหาค่าเปรียบเปรยอย่างไรหนา

มันฝังอยู่ในใจไทยประชา

ใครเด่นกว่าไม่ได้พ่ายแพ้ทาง

สามัคคีคือพลังช่วยสร้างชาติ

ตามพระราชดำรัสปวงราษฎร์หวัง

รวมพลังสร้างชาติประกาศวาง

คือแนวทางประชาธิปไตย

จงอย่าลืมพระพุทธศาสนา

ที่เคียงคู่ชาติมาแต่ไหนไหน

ถือได้ว่าเป็นเหมือนดังหัวใจ

ประชาธิปไตยจะก้าวหน้าสถาพร

(กลอนสุภาพ)

คุณค่าของดอกไม้

* อันดอกไม้เปรียบได้ดั่งนารี	ดูสวยดีมาลาหลากสีล้วน
อีกทั้งกลิ่นหอมหวานชวนชื่นบาน	ใส่แจกันตั้งวางกลางหมู่ชน
ปวงมาลีที่กระจายไว้ระเบียบ	นำมาเสียบร้อยมาลัยจึงได้ผล
เป็นระเบียบเรียงร้อยห้อยใจคน	เย็นกมลเมื่อได้ทอดทัศน
อันพระสงฆ์ที่มาจากสี่ทิศ	บวชอุทิศชีวิตให้ศาสนา
ต่างเฝ้าพันธู์เชื้อชาตินิราศมา	ลงนาวาเดียวกันดั้นด้นไป
เคยต่างจิตต่างใจไว้รงดงาม	เมื่อทำตามธรรมวินัยนำเสียมใส
เป็นระเบียบตั้งมาลาร้อยมาลัย	ประดับไว้ตรงหน้าพระประธาน

